

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel. (018) 25000 växel, (018) 25127 direkt
Fax. (018) 16595

BESLUT

Ärendenummer

MPN-03-16

Beslutsdatum

30.06.2005

Postningsdag

01.07.2005

Sökanden

Sjöfartsverket
Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt
PB 351
20101 Åbo

Ärende

Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt ansöker om miljötillstånd enligt 11 § landskapsslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), nedan miljöskyddslagen, samt enligt 6 kap. 15 § i vattenlagen för landskapet Åland (61/1996), nedan vattenlagen.

Ansökan avser tillstånd för ny parallell farled till Mariehamn. Den nya farleden består av dels en ny farledssträckning med djupgående 8,2 m på sträckan Nyhamn-Orrskär samt dels en omklassning av befintlig farled Orrskär-Svinö från djupgående 7,3 m till 8,2 m.

Ansökan har inkommit till miljöprövningsnämnden 08.05.2003.

Beslut

Miljötillstånd

Miljöprövningsnämnden beviljar med stöd av 24 § miljöskyddslagen Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt miljötillstånd för ny parallell farled till Mariehamn med ny farledssträckning, djupgående 8,2 meter, på sträckan Nyhamn-Orrskär samt omklassning av befintlig farled Orrskär-Svinö från djupgående 7,3 meter till 8,2 meter. Tillstånd beviljas i enlighet med ansökan.

Ersättningar

Miljöprövningsnämnden har prövat frågan om ersättningsskyldighet enligt 7 kap. 8 § vattenlagen och anser att nedanstående villkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättningar enligt 7 kap. 4, 6 och 9 §§ i vattenlagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller till 31.12.2015.

Om sökanden har för avsikt att fortsätta verksamheten efter detta datum skall ny ansökan om miljötillstånd inlämnas till Ålands miljöprövningsnämnd senast 31.12.2014. Detta tillstånd är i kraft tills dess att nytt beslut i tillståndsärende vunnit laga kraft om ansökan om nytt tillstånd inlämnats till Ålands miljöprövningsnämnd inom utsatt tid.

Miljökonsekvensbedömning

Miljökonsekvensbedömning har i enlighet med 4 § LL (1995:28) om miljökonsekvensbedömningar och 3 kap. 7 § punkt a) LF (2000:10) om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar utförts till grund för detta beslut.

Villkor

Tillståndshavaren skall följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen:

1. Hastigheten bör begränsas till 22 km/h (12 knop) i farledssträckningen från Mariehamns yttre hamnområde till Södra sälhällen, dvs vid anslutningspunkten till västergående farled norr om Tränskären. Väst- och östprickarna vid Södra sälhällen kan markera begynnelsepunkten för farledssträckning med fartbegränsning.
Hastigheten kan undantagsvis överskridas av säkerhetsskäl.
2. Innan farleden tas i bruk skall en strandkartering utföras på sträckan Svinö/Granö – Idskär. Baserat på denna undersökning skall erosionskänsliga stränder inventeras och dokumenteras. Strandzonerna bör karteras ur risksynpunkt med avseende på stranderosion, bottenerosion, uppslamning av grunda vikar samt inventering av flora och fauna som kan påverkas. Undersökningarna skall upprepas efter 2 år samt ytterligare 7 år efter det att beslutet vunnit laga kraft.
En sammanställning av resultaten från undersökningarna skall tillställas tillsynsmyndigheten vid Ålands landskapsregering.
3. Vid avslutande av verksamhet skall meddelande om avveckling göras till tillsynsmyndigheten.

Beslutsmotivering

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan, beaktat inkomna utlåtanden och yttranden samt prövat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Miljöprövningsnämnden har vid prövningen även beaktat naturvårdslagen.

Miljöprövningsnämnden finner att förutsättningar för tillstånd föreligger enligt 6 kap. 4 § vattenlagen med beaktande av givna villkor. Likaså finner nämnden att förutsättningar för tillstånd finns enligt 24 § miljöskyddslagen är uppfyllda, beaktat att beslutsvillkoren givna med stöd av 25 och 26 §§ i samma lag uppfylls. Miljöprövningsnämnden kan därmed bevilja Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt miljötillstånd för ny parallell farled till Mariehamn. Farleden får en sträckning från Nyhamn till Orrskär med 8,2 meter djupgående och med fortsättning i befintlig farled från Orrskär till Svinö, vilken därmed klassas om från djupgående 7,3 meter till 8,2 meter.

Farleden i sig kommer inte att ge något tillskott av näringsämnen i vattenområdet. Däremot kommer fartygstrafiken i farleden att bidra till ökade vattenrörelser och omrörning, vilket i sin tur kan resultera i förändringar i vattenkvaliteten.

Miljöprövningsnämnden konstaterar därmed att den i ansökan avsedda åtgärder utgör vattenfarlig verksamhet. Energin i vattenrörelser förorsakade av fartyg kan också leda till erosion på vissa stränder och bottnar samt ackumulation av material vid andra.

Den nya farledsdelen Nyhamn – Orrskär består huvudsakligen av bergbundna stränder. Det öppna läget innebär att de regelmässigt utsätts för kraftig naturlig vågpåverkan och

erosion. Påverkan från fartygstrafik är här försumbar. Farledens djupaste delar är också belägna i detta avsnitt med ett medeldjup på 30-40 meter och 95 % av sträckan djupare än 20 meter. Fartygens propellerströmmar anses inte ge någon erosiv inverkan på botten vid vattendjup överstigande 20 meter.

70 procent av den övriga farleden har ett djup som överstiger 20 meter. Huvuddelen av stränderna är bergbundna även här. Denna farledsdel, Orrskär – Svinö, utgörs av befintlig farled, som omklassas från 7,3 meter till 8,2 meter, och hör till den befintliga farleden Koklubb – Svinö, den sk. *Askörännan*. Den har under den senaste tiden huvudsakligen nyttjats av fritidsbåtar och mindre tonnage och inte av handelssjöfart, vilket närboende till farleden också vant sig vid. Den senaste tiden har den inre farleden huvudsakligen nyttjats av fritidsbåtar främst på grund av att befälhavarna för de stora passagerarfartygen inte haft erforderlig behörighet för denna farled samt att dess ”utlopp” vid Askö är svårnavigerat och grunt för stora fartyg. I och med den nya farleden Nyhamn - Svinö kommer trafiken med stora fartyg att öka också på den tidigare 7,3 meters farleden. Genom den ökade trafiken och de sugeffekter fartygen kan orsaka ökar även risken för erosion. Denna del av farleden genomkorsar också Nåtö-Jungfruskärs naturreservat och Natura 2000 område i dess östra kant. Naturreservatet berörs också i norr av en befintlig 7,3 m farled i öst-västlig riktning samt genomkorsas av en 3,4 m farled vid Åskskärs sund. Eventuella erosionsskador, huvudsakligen sublittorala, kan inte förutsägas och därmed åläggs sökanden att utföra initiala och återkommande undersökningar enligt villkor tre ovan.

I syfte att minimera fartygstrafikens påverkan på omgivande stränder och bottnar bör hastigheten i farledens inre delar begränsas enligt villkor ett ovan. Trafiken inom farledsavsnittet kommer att öka jämfört med idag men miljöprövningsnämnden bedömer att med en hastighetsbegränsning till 22 km/h (12 knop) uppnås tillräckligt skydd för området. Av sakkunnigutlåtande framgår att hastigheter på 10-12 knop (18-22 km/h) har ingen eller mycket liten skadlig effekt på stränder i skärgårdsmiljö. Fartygens skrovform ger idag upphov till mindre svallvågor och lägre rörelseenergi i vattnet och därmed bör jämförelser inte göras med förhållanden under t ex 70- och 80-talet. Fartygsgenererad stranderosion är inte ständigt pågående. Stränder ställer in sig efter rådande förhållanden tills jämvikt infinner sig. Materialtransport och förändringar i strandlinjen sker även naturligt genom vind och vågverkan. Tidigare eroderade bottnar kan delvis återställas om förändringar sker i fartygstrafikens intensitet eller hastighet. Om utnyttjande av tillståndet trots allt medför väsentligt större effekter än vad som kunnat förutses vid tillståndsprövningen kan tillståndet omprövas.

Baserat på den miljökonsekvensbedömning som utförts i ärendet anser miljöprövningsnämnden att den ansökta farledssträckningen, Nyhamn – Svinö, är att föredra ur såväl ekonomisk- som miljö- och säkerhetssynpunkt. Farleden kan inrättas utan muddringar, bergsprängningar och –schaktningar eller andra ingrepp i naturen. Farleden kommer enligt sökanden enbart att utmärkas med bojar och remmare. Enligt ansökan skall heller inga linjetavlor eller andra konstruktioner uppföras på land.

Fartygstrafiken är en betydande utsläppskälla för luftburna föroreningar. Farledens närområde kommer troligen inte att påverkas i nämndvärd grad av spridning och nedfall av bl a kväve eftersom det inom området redan finns fartygstrafik. Nedfallet tenderar att ske längre bort ifrån farleder. Trafiken kommer, emellertid, högst troligen inte att öka på grund av den nya farleden som sådan och därmed kan den anses ge enbart liten eller ingen påverkan på närområdet. I och med detta förväntas heller inget tillskott av ytterligare luftutsläpp jämfört med rådande situation.

Fartygstrafiken förorsakar buller. Den nya farleden medför att bullerkällan flyttar något närmare land i det aktuella fallet och flera människor kan påverkas, framför allt fritidsboende. Bullret, huvudsakligen av lågfrekvent typ, bedöms dock vara så kortvarigt

och lokalt att det inte utgör sådan betydande miljöförorening som avses i 22 § miljöskyddslagen.

Fiske med nät, revar och stående redskap blir omöjligt inom den nya farleden, Nyhamn - Orrskär. Yrkesfiske bedrivs dock i liten omfattning inom vattenområdet och fritidsfisket torde inte heller påverkas i någon större omfattning. Fartygstrafiken förväntas inte påverka fiskens lek eller lekplatser.

Miljöprövningsnämnden bedömer att verksamheten kommer att utföras och utövas med minsta intrång och olägenhet för allmänna och enskilda intressen. Verksamheten strider inte mot några planer och för området har inte utfärdats några kvalitetsnormer eller andra krav för vattenkvalitet. Trafiken i farleden utgör inget hinder för vidare trafik i området varför inverkan på möjligheterna till övrig samfärdsel är i det närmaste obetydliga. Den nya farleden ökar säkerheten för de stora passagerarfärjorna. Därmed minskar också risken för miljöskador orsakade av fartygsolyckor. Området har trafikerats sedan färjetrafikens begynnelse och nuvarande uppgradering av befintlig farled anses inte medföra någon väsentlig olägenhet.

Grunderna för villkor utöver 25 – 26 §§ miljöskyddslagen är följande:

Villkor	1	vattenlagen (61/1996) 4 kap. 1 och 4 §§
	3	miljöskyddslagen (30/2001) 52§

Tillämpade lagrum

Landskapslag om miljöskydd och miljötillstånd 1, 2, 4-7 §§, 11 §, 22-26 och 28 §§
Vattenlag för landskapet Åland (61/1996) 4 kap. 1-4 §§, 5 kap. 1 § 1 mom., 6 kap. 1, 4, 5 §§, och 23 §, 7 kap. 4, 6, 8 och 9 §§
Landskapsförordning om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 2 kap. 2 och 5 §

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift enligt avgiftsstadga:

14 dagsverk, (100 h á 17€/h)	€ 1700,00
<u>Annonskostnader</u>	<u>€ 457,44</u>
Totalt	€ 2157,44

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Karta över farledssträckning
3. Besvärsanvisning

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras vid Ålands miljöprövningsnämnd.

Lars Janlöv
Ordförande

Mikael Stjärnfelt
Föredragande

ÄRENDEHANTERING

Kungörelse av ansökan

Ansökan kungjordes under tiden 26.05.2005 – 16.06.2005 på kommunkanslierna i Jomala, Lemland, stadskansliet i Mariehamn samt vid Ålands landskapsregerings registratorskontor och anslagstavlor. I kungörelsen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Fem yttranden har inkommit under kungörelsetiden.

Utlåtanden

Miljöprövningsnämnden har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Lars Granath, Hydrographica - sakkunnigutlåtande
- Ålands landskapsregering
 - Naturvårdsenheten
 - Miljöbyrån
 - Fiskeribyrån
- Mariehamns stad
- Jomala kommun
- Lemlands kommun

Förklaring

Sökanden har beretts tillfälle att inkomma med förklaring till inkomna yttranden, vilket sökanden också utnyttjat.

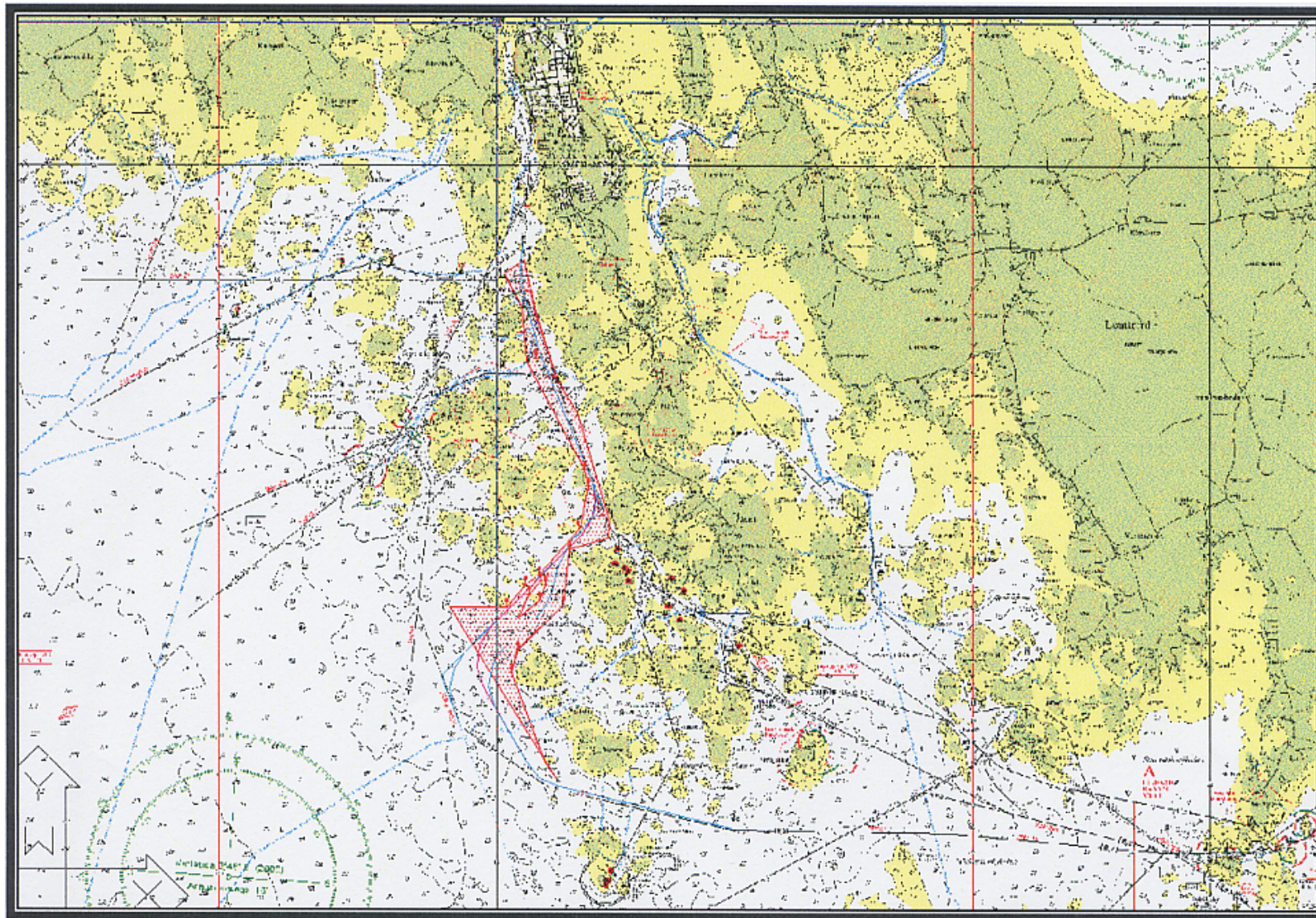
Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Jomala kommuns, Lemlands kommuns, Mariehamns stads samt Ålands landskapsregerings anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ovannämnda kommuners kommunkansli, stadskansliet i Mariehamn respektive Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida, www.mpn.aland.fi. I kungörelsen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Arkiverade dokument

Följande dokument arkiveras på miljöprövningsnämndens kansli:

1. Sökandens ansökan
2. Yttranden och utlåtanden
3. Övriga ärendehandlingar

Figur över ansökt farledssträckning.

BESVÄRSANVISNING

Besvär över lagligheten av Ålands miljöprövningsnämnds beslut kan anföras av sakägare hos Ålands förvaltningsdomstol senast trettio dagar räknat från den dag då beslutet delgavs ändringssökanden.

En sakägare anses ha blivit delgiven beslutet sju dagar efter den dag som anges som postningsdag i beslutet om något annat inte framgår av ett mottagningsbevis.

Av besvärsskriften skall framgå:

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress och telefonnummer
- vilket beslut besväret gäller, på vilken punkt i beslutet som ändring söks, vilka ändringar som borde göras och på vilken grund besväret anföras.

Om det är en laglig representant för ändringssökanden eller ett ombud som för ändringssökandens talan, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, skall också dennes namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden eller av dennes lagliga representant eller ombud. Ombudet skall bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Till besvärsskriften skall beslutet i original eller en kopia av beslutet bifogas. Dessutom skall de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden bifogas, om dessa inte redan tidigare har lämnats till Ålands miljöprövningsnämnd.

Besvärsskriften skall lämnas till:

Ålands förvaltningsdomstol
Torggatan 16, PB 31
22 101 Mariehamn

telefon (018) 6350